

KERCHOVE D'EXAERDE, baron Robert de
(Gent 20 december 1876 – Wuustwezel 2 maart 1954).
Studeerde na zijn middelbare studies aan het Sint-
Barbaracollege te Gent aan de Katholieke Universi-
teit Leuven en promoveerde er in de rechten en in
de politieke en sociale wetenschappen. Van 1911 tot
1934 was de Kerchove d'Exaerde te Wuustwezel
gemeenteraadslid en van 1926 tot datzelfde jaar

burgemeester aldaar. Bovendien en vooral werd hij in 1910 in het arrondissement Antwerpen tot katholiek volksvertegenwoordiger gekozen en hij bleef dat tot 1946; nadien was hij nog tot 1949 senator voor de **Christelijke Volkspartij**. Van 24 maart 1931 tot 24 mei 1933 en nog eens ad interim van 14 juli tot 11 oktober 1936, dat was dan tot de stichting van het **Blok der Katholieken van België**, was hij voorzitter van de Katholieke Unie.

De Kerchove d'Exaerde behoorde tot de kleine groep van Vlaamsgezinde edellieden. Hij werd bij zijn verkiezing in Antwerpen politiek medestander, binnen de **Meetingpartij**, van katholieke **flaminganten** als **Adelfons Henderickx**, **Alfons van de Perre** en **Van Cauwelaert**, met wie hij zich ten volle inzette voor de vernederlandsing van de Gentse universiteit en, krachtens het territorialiteitsbeginsel, voor Vlaamse regimenten in het Belgisch leger. Na de Eerste Wereldoorlog hield hij tijdens het debat over de beroemde **Interpellatie van de drie Van's** een opmerkelijke tussenkomst op 22 mei 1919. Hij betreurde dat het **activisme** als voorwendsel werd gebruikt om de V.B. te treffen, terwijl in werkelijkheid het Vlaamse volk op een schitterende wijze zijn plicht had gedaan, tachtig percent van de troepen had geleverd en het activisme had uitgeschakeld. Daarom moest recht geschieden en in het Vlaamse land het 'Vlaams' voertaal worden in het **onderwijs**. De Kerchove d'Exaerde wilde niet weten van onderwijs in Vlaanderen in de beide talen, maar wilde eentaligheid: "Het is nodig dat de hogere klassen in Vlaanderen, die verfranst werden, terugkeren naar de moedertaal, dat het bestuur in Vlaanderen eentalig Vlaams worde, dat de rekrutering in het leger regionaal weze en dat soldaten in hun moedertaal worden aangevoerd." Als wij Vlamingen geen genoegdoening krijgen, zo besloot de Kerchove d'Exaerde, stevent België af op bestuurlijke en wellicht zelfs politieke scheiding. Na zulke rede werd de Kerchove d'Exaerde niet alleen door zijn politieke vrienden op luid gejuich en gelukwensen onthaald, maar op 17 augustus 1919 bracht ook **Ons Volk Ontwaakt** "hulde aan die leden van den Vlaamschen adel die, als volksvertegenwoordiger de Kerchove d'Exaerde en Mevrouw de Bergeyck, den nood van hun volk meevoelen" (**gravin Jos de Brouhoven de Bergeyck**). Hetzelfde weekblad zou twaalf jaar later, op 20 november 1931, de Vlaamsgezinde edelman uitvoeriger in de bloemen zetten.

LITERATUUR: *Parlementaire Handelingen*, 1919, p. 984-985; – *Ons Volk Ontwaakt* (20 november 1931), p. 594.

REGINALD DE SCHRYVER